

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Budżetu
i Finansów Publicznych (80.)
w dniu 23 marca 2017 r.

IX kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym. (druk senacki nr 441, druki sejmowe nr 1288 i 1303).

(Początek posiedzenia o godzinie 12 minut 32)

(Posiedzeniu przewodniczy zastępca przewodniczącego Tadeusz Romańczuk)

**Zastępca Przewodniczącego
Tadeusz Romańczuk:**

Dzień dobry państwu.

Otwieram osiemdziesiąte posiedzenie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych.

Witam państwa bardzo serdecznie. Witam państwa senatorów, pana ministra z pracownikami i wszystkich zaproszonych gości, którzy zechcieli przybyć na nasze posiedzenie.

Mamy następujący porządek obrad: rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym – druk senacki to nr 441, druki sejmowe nr 1288 i 1303.

Czy w posiedzeniu uczestniczą osoby, które zajmują się działalnością lobbingową? Brak takich osób.

Informuję, że nasze posiedzenie jest transmitowane przez internet.

A zatem przystępujemy do realizacji porządku obrad.

Ale jeszcze zapytam, czy do porządku obrad państwo senatorowie mają jakieś uwagi. Nie.

W takim razie przystępujemy do realizacji naszego porządku obrad.

Proszę bardzo, Panie Ministrze, o przedstawienie nam ustawy.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Wiesław Janczyk:**

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Panie i Panowie Senatorowie! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Mam zaszczyt przedstawić projekt rządowej ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym. Projekt zawarty jest w druku senackim nr 441 oraz w drukach sejmowych nr 1288 i 1303.

Projekt ma na celu wyeliminowanie nieprawidłowości związanych z obrotem całkowicie skażonym alkoholem etylowym oraz likwidację wątpliwości interpretacyjnych dotyczących obligatoryjnego zwolnienia od akcyzy alkoholu etylowego całkowicie skażonego w Polsce. Mamy tutaj zapisy, które pozwolą na dokonywanie rejestracji, jako podatnika podatku akcyzowego, podmiotów, które będą się zajmować importem alkoholu skażonego. Ustawa, a raczej

jej projekt przewiduje również dokonanie obowiązkowego zgłoszenia o planowanym nabyciu alkoholu do organu podatkowego.

Jednocześnie warto wskazać, że służby celne szacują, iż w Polsce niezgodnie z przeznaczeniem mogło być wykorzystane, a zatem też zaimportowane w 2014 r. od 2,7 do 3,3 miliona litrów 100-procentowego alkoholu etylowego. Rok później było to już według tych szacunków 5,5 miliona litrów. A zatem istnieje potrzeba pilnego uregulowania tej sfery w taki sposób, żeby nie narażać dochodów budżetu państwa na utratę wpływów z tego tytułu.

Bardzo prosimy o przyjęcie tej ustawy przez Wysoką Komisję.

**Zastępca Przewodniczącego
Tadeusz Romańczuk:**

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.

I teraz bardzo proszę o wypowiedź pana mecenasa.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:**

Dziękuję bardzo.

Szymon Giderewicz, legislator.

Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Biuro nie zgłasza zastrzeżeń do rozpatrywanej dziś ustawy. Dziękuję.

**Zastępca Przewodniczącego
Tadeusz Romańczuk:**

Bardzo dziękuję.

Bardzo proszę, otwieram dyskusję.

Czy ktoś z państwa senatorów chce zabrać głos w dyskusji?

Jest pytanie. Pan senator Grabowski. Bardzo proszę.

Senator Arkadiusz Grabowski:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Panie Ministrze, ja mam takie pytanie odnośnie do pojęcia alkoholu całkowicie skażonego. Gdyby pan mógł przybliżyć to pojęcie... Co ono zawiera? Ja pytam w kontekście tych praktyk, głośnych medialnie, odkażania alkoholu sprowadzanego jako skażony. Jednak polscy chemicy są na tyle sprawni, że potrafią sobie z tym dać radę. I gdyby pan

parę słów powiedział, czym różni się ten, że tak powiem, skażony całkowicie i niecałkowicie skażony, jeśli chodzi o obłożenie podatkiem... Dziękuję.

**Zastępca Przewodniczącego
Tadeusz Romańczuk:**

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Wiesław Janczyk:**

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze, za to pytanie. W istocie ono jest o tyle trafne, że rzeczywiście w przypadku alkoholi, które posiadają definicję alkoholi skażonych, szczególnie niektórymi metodami, właściwie z upływem czasu to skażenie samo się degradowe. Tak? I w tym sensie – pomijam już skomplikowane uwarunkowania techniczne i chemiczne – jest dla nas ważne, by zadbać o obrót tym alkoholem. Uważamy, że właśnie tutaj proponujemy taki system, który w dużym stopniu pozwoli precyzyjniej monitorować ilości przewożonego alkoholu, lepiej zaewidencjonować transport i podmioty, które biorą udział w tym obrocie.

A sama techniczna sprawa polegająca na jakości tego skażenia, wydaje mi się, ma charakter wtórny. Jedno jest pewne – że na dzisiaj właśnie to skażenie nie jest nieodwracalnym procesem chemicznym i jako takie budzi pewne zastrzeżenia co do charakteru, co do skali, co do wolumenu tego importu, który można uznać za taki służący innym celom niż wynikające z obrotu towarami mającymi charakter techniczny i służącymi do produkcji komponentów technicznych. Nie będę ich tutaj wymieniał. W przemyśle kosmetycznym, w przemyśle chemicznym, po prostu do produkowania środków czyszczących i wielu innych bardzo potrzebnych i użytecznych rzeczy, w przemyśle samochodowym... Czy też do mycia przy produkcji różnego typu urządzeń.

Ale ten cel i ten element, na którym się koncentrujemy, to jest próba ogarnięcia przepływu tego towaru. Chodzi o takie ramy, w których możliwości wykonania nadużycia polegającego na tym, że jednak ten alkohol będzie używany do celów spożywczych bez zapłaconej akcyzy... Bo alkohol skażony jest zwolniony z podatku akcyzowego, który, przypomnę, stanowi dość istotny element dochodów budżetu państwa. Dla przykładu na rok 2017 mamy w ustawie budżetowej, którą obecnie realizujemy, dochody z tego tytułu na poziomie 69 miliardów. A więc po dochodach z podatku VAT, to są drugie co do wielkości pozycje dochodowe.

Gdyby była potrzeba większego wyjaśnienia kwestii metod skażenia alkoholu, czyli metody europejskiej, norm polskich i tej akurat, o której celnicy wspominają, to, jeśli pan senator sobie życzy, będziemy rozwijać ten temat. Dziękuję bardzo.

**Zastępca Przewodniczącego
Tadeusz Romańczuk:**

Bardzo dziękuję za odpowiedź.

Bardzo proszę, czy ktoś z państwa senatorów chce zabrać głos?

Dziękuję bardzo.

To bardzo proszę, czy ktoś z przybyłych gości chce zabrać głos?

Bardzo proszę o przedstawienie się.

**Prezes Zarządu
Polskiej Izby Przemysłu Chemicznego
Tomasz Zieliński:**

Dzień dobry państwu.

Tomasz Zieliński, Polska Izba Przemysłu Chemicznego. Panie Przewodniczący! Panie Senatorze!

Tak trochę chciałbym wesprzeć pana ministra w kwestiach czysto chemicznych, odpowiadając na pana pytanie.

Mianowicie mamy przede wszystkim takie 3 rodzaje, tak można powiedzieć, 3 grupy, jeśli chodzi o powstawanie alkoholu etylowego i jego zastosowanie. Stąd też występują różnego rodzaju typy skażeń, w zależności od zawartości innych substancji niż sam czysty alkohol etylowy.

Przemysł chemiczny, tak jak pan minister wspomniał, stosuje alkohol etylowy w procesach, czyli do dalszego przetworzenia, ale chyba w największej ilości, można powiedzieć, jako medium do czyszczenia urządzeń, aparatury. To są rozpuszczalniki itd. Jest tego cała masa. Zupełnie inne zastosowanie jest w przemyśle kosmetycznym, jeszcze inne w farmaceutycznym. Zostawiam na razie przemysł spożywczy, który też ma swoją specyfikę.

Według rozporządzeń REACH w zakresie rejestracji chemikaliów, prowadzonej przez Europejską Agencję Chemikaliów ECHA, wszystkie przedsiębiorstwa chemiczne w Unii Europejskiej – w tym oczywiście także polskie, a za chwilę, bo od roku 2018 ten obowiązek będzie spoczywał również na małych i średnich przedsiębiorstwach – od wielu lat mają obowiązek rejestracji wszystkich produktów, które zużywają, produkują, wytwarzają, wprowadzają do obrotu. Karty charakterystyk pokazują wszelkie właściwości produktów, którymi obracają, łącznie z badaniami przeprowadzonymi na tym produkcie na odpowiednich, nazwę to tak kolokwialnie, grupach respondentów, czyli począwszy od szczurów, królików, a skończywszy na człowieku. Tego wymagają przepisy unijne – żeby produkty odpowiednio badać.

Czysty, nieskażony alkohol etylowy ma przyjętą w kartach charakterystyk REACH czystość 96%. Pozostałe części to są drobne ilości węglowodorów bardziej złożonych nienasyconych. A ten skażony, który występuje w kartach charakterystyk, najczęściej miewa części acetonu w ilościach mniej więcej 1:3% i wówczas stężenie samego etanolu, czyli tego alkoholu etylowego, jest od 90% do 96%.

Tak jak pan minister powiedział, przy przechowywaniu alkoholu etylowego dochodzi do samouwalniania innych części. Nie chcę powiedzieć, że on sam się czyści czy odkaża, ale jeśli nie jest odpowiednio zabezpieczony, to dochodzi do ulatniania pewnych części, zawsze jednak pozostają pewne części tzw. skażone.

Regulacje REACH i badania wpływu, szczególnie od strony niebezpieczeństw dla zdrowia i życia człowieka, konkretnie określają takie poziomy stężenie dla człowieka. W przypadku takiego skażonego mamy ten wskaźnik na poziomie 1210 mg/m³. A więc to są normy, których przestrzegają producenci, dostawcy, dystrybutorzy w przemyśle chemicznym.

Ten trzeci obszar alkoholu etylowego ma ścisły związek przede wszystkim z wypełnianiem Narodowego Celu Wskaźnikowego, NCW, w zakresie paliw, czyli stosowaniem alkoholu etylowego pochodzenia np. roślinnego w tzw. biopaliwach. W tym zakresie dodatek bioetanolu do paliw jest także wymogiem unijnym. Tutaj mamy nieco inne wskaźniki i zupełnie inne właściwości samego etanolu. Jego nie można stosować bezpośrednio do celów spożywczych, ponieważ wiele pozostałości biologicznych powoduje, że kompletnie nie może być stosowany, nawet po dalszej obróbce. W trakcie przechowywania dane opakowanie, mówiąc kolokwialnie, zachodzi grzybem. Czasami stosuje się specjalne środki biobójcze w tzw. *headspace*, czyli pomiędzy substancją w opakowaniu a zamknięciem opakowania, w tej pustej przestrzeni. Zatem w przypadku takich bioproduktów tak naprawdę nie ma nawet możliwości, żeby dochodziło do samouwalniania i samoczyszczenia.

Zastępca Przewodniczącego Tadeusz Romańczuk:

Bardzo dziękuję za wypowiedź. Dużo uzyskaliśmy informacji na temat alkoholu.

Bardzo proszę, pan Czerwiński.

Senator Jerzy Czerwiński:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Mam pytanie do pana ministra, czy ta ustawa poszerza, czy zawęża możliwości nakładania akcyzy lub zwalniania od niej? Ja chciałbym się powołać na art. 30 ust. 9. To jest na stronie 5 – jeśli pan minister dysponuje materiałem porównawczym... Chodzi o definicję alkoholu całkowicie skażonego. Jest zmiana pktu 1. Ten pkt 1 w tej chwili jest uzupełniony o litery. Proszę mi powiedzieć, czy teraz rodzajów alkoholu skażonego, który może być zwolniony od akcyzy, może być więcej, niż było przed nowelą, czy mniej.

Bo jeśli – czytam – zwalnia się od akcyzy alkohol etylowy i obecny pkt 1 jest jedną z liter projektowanego pktu 1, czyli dochodzą 2 nowe litery, to na chłopski rozum tych rodzajów alkoholu zwolnionych od akcyzy powinno być po zmianie więcej. Ale być może czegoś nie doczytałem, więc prosiłbym pana ministra o wyjaśnienie.

Zastępca Przewodniczącego Tadeusz Romańczuk:

Dziękuję za pytanie.
I bardzo proszę.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Wiesław Janczyk:

Dziękuję bardzo.
Panie Przewodniczący! Panie Senatorze!

W naszym przekonaniu ustawa nie zmienia w tym zakresie katalogu, nie rozszerza go ani nie zawęża. Doprecyzowuje jedynie taki stan rzeczy, że przy nabyciu wewnątrzwspólnotowym zwolnieniu od akcyzy podlegać będzie alkohol etylowy całkowicie skażony euroskażalnikiem lub dodatkowymi środkami skażającymi dopuszczonymi przez państwo członkowskie Unii Europejskiej, w którym skażenie następuje. Tak że w naszym odczuciu pod tym względem nie nastąpi ani rozszerzenie, ani zawężenie katalogu.

(*Senator Jerzy Czerwiński:* Zakres przedmiotowy, rozumie, jest ten sam. Tak?)

Tak.

(*Senator Jerzy Czerwiński:* Tylko jest inaczej rozpisany.)

Naszą intencją, którą wpisaliśmy do tego projektu noweli, jest lepsza ewidencja firm zajmujących się importem, jak również zgłoszenie tego transportu, który ma przybyć do Polski. Tak? Z uwagi na fakt, że niektóre metody skażania dopuszczone na terenie państw Unii Europejskiej nie są wystarczającym zabezpieczeniem do stosowania tego produktu zgodnie z jego przeznaczeniem, czyli do użycia technicznego, a nie do spożywania bezpośredniego; z uwagi na fakt samodegradacji tych skażalników; z uwagi na taką sytuację, że właściwie dla niektórych rodzajów skażeń nawet nie trzeba przeprowadzić żadnej reakcji chemicznej, bo sam czas decyduje o tym, że ten alkohol... W praktyce jest podejmowana próba spożywania go bez względu na te walory smakowe czy konsekwencje zdrowotne.

Naszym zdaniem to uszczelnienie jako minimum, które dzisiaj chcemy przyjąć, jest nieodzowne, jest konieczne. W naszym rozumieniu ono nie zmienia tego katalogu, o który pan senator pytał.

Zastępca Przewodniczącego Tadeusz Romańczuk:

Bardzo dziękuję za odpowiedź.

Czy ktoś z państwa chce jeszcze zabrać głos w dyskusji? Dziękuję bardzo.

W związku z tym, że brak jest osób, które chciałyby zabrać głos w dyskusji, zamykam dyskusję.

Przystępujemy do głosowania.

Składam wniosek, aby przyjąć ustawę bez poprawek.

Kto jest za zgłoszonym wnioskiem? Proszę o podniesienie ręki.(6)

(*Głos z sali:* Jednogłośnie.)

W związku z tym nikt nie był przeciw i nikt nie wstrzymał się od głosu.

Pozostało nam tylko wybrać pana, który będzie sprawozdawcą.

Zgłaszam pana senatora Krzysztofa Mroza.

Przyjmuje pan. Dziękuję bardzo.

Sprawozdawca został wybrany.

Dziękuję państwu za przybycie.

Zamykam osiemdziesiąte posiedzenie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych.

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii